

GERRIT ACHTERBERGPAD 11 KM

7 Het Boompje

De Achterbergers wonen al ruim twee eeuwen op boerderij Het Boompje. De langhuisboerderij met de symmetrisch ingedeelde voorgevel die er nu staat, is de vervanging van een oudere hofstede. De betovergrootvader van Gerrit Achterberg was de eerste Achterberg die hier woonde. Hij sloot in 1809 een pachtcontract met barones Van Lynden van Sandenburg. Gerrits overgrootvader en grootvader werden op de boerderij geboren. Gerrits vader kwam op de boerderij in contact met zijn vrouw, zij werkte daar als boerenmeid bij haar tante.

8 Groot Blanckenstein

Groot Blanckenstein is vernoemd naar de familie Blanckenstein die hier tussen 1637 en 1780 de voorganger van de huidige boerderij in bezit had. Rond 1900 kwamen op deze boerderij mensen bijeen. Op zaterdagavond boden Hannes van Vulpen en Geurtje Wolfswinkel deze gezelschappen een plek om buiten de officiële kerk om gezamenlijk de vroomheid te oefenen. Dominee Co Doornenbal, die later bevriend raakte met Gerrit Achterberg, werd hier geestelijk gevormd. Via hem raakte Achterberg thuis in die orthodoxe gedachtegoed.

9 Wapen van Sandenburg

Vanaf 1885 was de tramlijn van Doorn naar Wijk bij Duurstede gereed. Er was toen al een tramverbinding tussen Zeist en Doorn, als onderdeel van het traject Zeist-Arnhem. Het Wapen van Sandenburg, een theehuis in chaletstijl, werd in 1887 naast de remise gebouwd in opdracht van graaf van Lynden van Sandenburg: een goede plek voor wachtende tramreizigers. In Doorn reed de tram dwars door de dorpskern. Dat gaf in de bocht van de Dorpsstraat regelmatig problemen. Het hotel Lagerwey stak hier nogal ver uit en de tram ging rakelings langs de paardenstal van het hotel. Op 1 april 1931 maakte de stoomtram zijn laatste rit naar Wijk bij Duurstede. Tegenwoordig is in het Wapen van Sandenburg een restaurant gevestigd.

hier
vrouwen

Dit Klompenpad is tot stand gekomen onder coördinatie van Landschap Erfgoed Utrecht in samenwerking met diverse particuliere eigenaren, vele vrijwilligers, de gemeente Wijk bij Duurstede, gemeente Utrechtse Heuvelrug, Wim van Amerongen en andere partijen uit de streek. Klompenpaden zijn cultuurhistorische wandelroutes die particuliere terreinen, zoals landgoederen en boerenland, toegankelijk maken voor de wandelaar. Ze gaan zoveel mogelijk over historisch tracé en onverharde paden. Rust, kleinschaligheid en de combinatie van cultuur en natuur bepalen de sfeer en vertellen bewoners en wandelaars over de geschiedenis van hun omgeving. Ook het landschap heeft voordeel van de ontwikkeling van Klompenpaden: vaak worden landschapselementen hersteld en aangelegd. Door aan te sluiten bij lokale initiatieven als landwinkels, horeca en kamperen bij de boer wordt de economie van de streek versterkt.

Meer informatie over Klompenpaden: www.klompenpaden.nl.
Hier vindt u ook actuele wijzigingen of aandachtspunten.

Meer informatie over Landschap Erfgoed Utrecht:
www.landschaperfgoedutrecht.nl

PRAKTISCHE INFORMATIE

- Wandeling gemarkeerd in twee richtingen met gele klompjes.
- **Let op: dit is geen rondwandeling!** De route is één kant op. U kunt van de route een rondwandeling maken door het Gerrit Achterbergpad, de overstaproute en het Overlangbroeksepad te combineren. Dit is in totaal 26 km.
- U kunt de route verkorten tot 10 km. Dit staat op de kaart aangegeven en is onderweg als zodanig gemarkeerd.
- De nummers op de kaart verwijzen naar bezienswaardigheden langs de route die beschreven worden in deze brochure.
- Routenavigatie en informatie over landschap en cultuurhistorie is ook beschikbaar via de Klompenpaden app.
- Het Klompenpad is niet geschikt voor kinderwagens en rolstoelen vanwege de smalle en onverharde paden. Stevig en waterdicht schoeisel wordt aanbevolen.
- Op dit Klompenpad bent u welkom met de hond aan de lijn. Dit in tegenstelling tot de andere Klompenpaden, waar honden verboden zijn.

productie & eindredactie Landschap Erfgoed Utrecht
tekst H. van het Loo, Landschap Erfgoed Utrecht
beeldmateriaal Landschap Erfgoed Utrecht, Het Utrechts Archief, Rijksmuseum Amsterdam, Dorpsgezicht Doorn, Collectie Landgoed Zuylestein, Pixabay, Collecties van het KB
opmaak Designimals, Laura Hondshorst

© Landschap Erfgoed Utrecht
2022, 1^e publicatie. Alle rechten voorbehouden

Bij vragen of opmerkingen over dit pad kunt u contact opnemen met Landschap Erfgoed Utrecht via www.klompenpaden.nl.

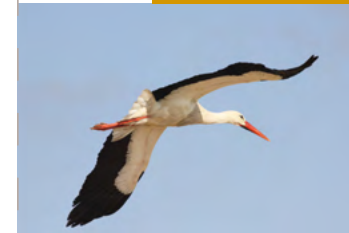
NIET BESTEMD
VOOR VERKOOP

hier
vrouwen

Wandelen in de
voetsporen van dichter
Gerrit Achterberg, over
landgoed Sandenburg,
door bossen en langs de
voet van de Heuvelrug

GERRIT ACHTERBERGPAD 11 KM

KLOMPENPADEN

GERRIT ACHTERBERGPAD 11 KM

1 Gerrit Achterberg

Gerrit Achterberg kwam geregeld in Wijk bij Duurstede. Van 1918 tot 1920 zat hij op de Normalschool aan de Volderstraat 37. Later kwam hij over de vloer bij het bakkersgezin Van Zalingen aan de Peperstraat 4. Met zoon Henk was hij bevriend. Tegen hem sprak de dichter de woorden: "Wie eens van zijn leven een goed vers heeft geschreven, die heeft niet vergeefs geleefd." Met bakkersdochter Bep was Achterberg van 1929 tot 1932 verloofd. Toen zij de verloving verbrak, raakte hij in een diepe depressie. Later trouwde Achterberg met Cathrien van Baak.

hier vrouwen

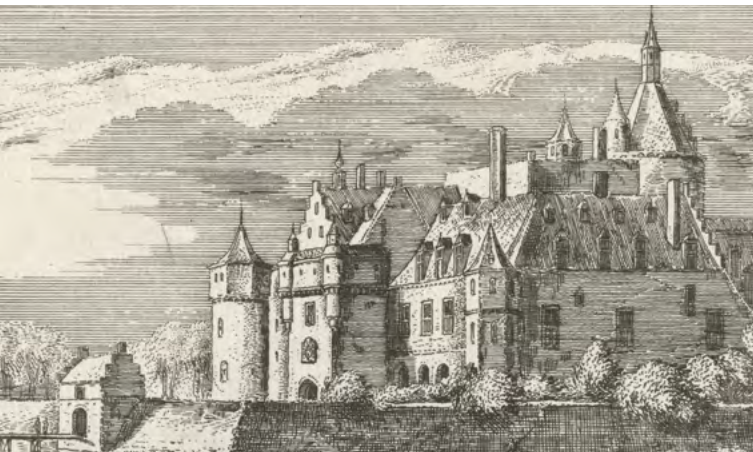

Gerrit Achterberg 19 jaar oud

2 Kasteel Duurstede

Kasteel Duurstede is tussen 1225 en 1230 gesticht. Het werd op deze locatie gezet, omdat dat een strategische plek was in de twist tussen de bisschop van Utrecht en graaf van Gelre. Tussen 1459 en 1510 was het kasteel de residentie van de Utrechtse bisschoppen David en Filips van Bourgondië. Wijk bij Duurstede gold toen als hét cultureel centrum van noordelijk Nederland, waar kunstenaars en intellectuelen, onder wie Erasmus, elkaar ontmoetten. Het kasteel raakte vanaf 1580 in verval. Toen de Fransen Wijk bij Duurstede in 1672 aanvielen, lieten zij het kasteel met rust, maar zij verwoestten wel de binnenstad. Om de huizen weer te herbouwen werden de stenen van het kasteel gebruikt. De Bourgondische toren, de vierkante donjon en een deel van de ommuring zijn bewaard gebleven. Het kasteelpark is in 1852 aangelegd door de beroemde tuinarchitect J.D. Zocher jr.

Kasteel Duurstede, Abraham Rademaker, 1727 - 1733

3 Essenhakhout

Essenhakhout is zeldzaam, daarom is het heel bijzonder dat er zoveel essenhakhout in het Kromme Rijngebied staat. Om het hakhout te behouden moet het om de zeven tot tien jaar worden gestoofd, ofwel afgehakt. Al in de Middeleeuwen werden essen geplant om er stelen voor gereedschap van te maken en het hout te stoken. Het essenhakhout, dat uit de 18de eeuw stamt, biedt ook een goede leefomgeving voor veel flora en fauna. Er zijn veel vogelsoorten geteld en op de oude essenstoven groeien verschillende soorten mos waarvan er 20 in Europa zeer zeldzaam zijn.

4 Klein Jagerstein

De vader van Gerrit Achterberg was van 1895 tot 1912 koetsier op kasteel Sandenburg. Daarna kreeg hij Klein Jagerstein als pachtboerderij. Hij ging er wonen met zijn vrouw en vier kinderen: Rijk, Gerrit, Gerrie en Pietje. Daarna werden er nog vier kinderen geboren. Klein Jagerstein was eerst een oud boerderijtje. In 1914 werd de huidige langhuisboerderij ernaast gebouwd. De oude boerderij bleef dienst doen als veeschuur en werd in 1960 gesloopt. Tot 1980 woonde er een Achterberg op deze boerderij. Let op de geschilderde luiken, deze zijn kenmerkend voor de Sandenburghuizen en -boerderijen (rood/wit).

5 Karakteristiek landschap

De Utrechtse bisschop Godebald liet rond 1120 Longa Palus, zoals Gerrit Achterberg Langbroek graag in het Latijn noemde, ontginnen. Palus betekent broek of moeras. De grond werd uitgegeven in kavels van 112 x 1250 meter, daartussen groef men afwateringsloten. Een kavel was groot genoeg om een boerengezin in zijn eigen onderhoud te kunnen laten voorzien. De Langbroekerwetering was tot in het begin van de 20ste eeuw de hoofdtransportroute. Het drassige pad ernaast, de latere Langbroekerdijk, was niet zo geschikt voor transport. Het verklaart ook waarom bijna alle oude boerderijen direct aan het water staan en niet aan de weg.

6 Landgoed Sandenburg

Landgoed Sandenburg is met zijn 600 hectare één van de grootste van het land. De naam verwijst naar een versterkt huis op een zandrug. Het witte kasteel is het hart van het landgoed. In de koetsierswoning achter de oranjerie werd Gerrit Achterberg geboren. Vroeger waren de boerderijen en bosbouw een belangrijke bron van inkomsten. In de bossen kon de adel ook jagen. Sandenburg ligt in het overgangsgebied van de hoge, droge, voedselarme, zandige Heuvelrug naar het lage, natte, voedselrijke rivierkleigebied. Om die reden vormt Sandenburg tegenwoordig een belangrijke ecologische schakel.

Gezicht op de Langbroekerdijk en de Langbroekerwetering in de bebouwde kom

GERRIT ACHTERBERGPAD 11 KM §

Gerrit Achterbergpad
 routeverkorter
 Overlangbroeksepad
 routeverlenger
 overstaproute

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

START

Startpunt Wijk bij Duurstede → Parkeerplaats Havenweg 2, Wijk bij Duurstede. Het startpaneel staat verderop bij de stadsmuur

Startpunt Doorn → Het Wapen van Sandenburg, Sandenburgerlaan 2, Doorn

Openbaar vervoer Wijk bij Duurstede → Bushalte Centrum, Wijk bij Duurstede

Openbaar vervoer Doorn → Bushalte Kaap Doorn, Doorn

Horeca → Bristo & Pannenkoeken Het Wapen van Sandenburg, Sandenburgerlaan 2, Doorn en meerdere horecagelegenheden in het centrum van Wijk bij Duurstede

Voor actuele informatie zie www.klompennaden.nl.

Let op: dit is geen rondwandeling!

De route is één kant op. U kunt van de route een rondwandeling maken door het Gerrit Achterbergpad, de overstaproutte en het Overlangbroeksepad te combineren. Dit is in totaal 26 km.

Gedichtenpanelen

Langs de route staan panelen met streekgebonden gedichten van Gerrit Achterberg. Wim van Amerongen schreef het boek 'In de voetsporen van Gerrit Achterberg' over het leven van de dichter en selecteerde de gedichten die u tijdens de wandeling tegenkomt. De locatie van de panelen vindt u terug op de kaart als .

Te gast op het erf en boerenland

Klompennaden lopen regelmatig over het erf van een boer, langs een beekje of over een sloot. Vaak is dit privéterrein. Er wordt nauw samengewerkt met boeren en grondeigenaren die recreatief medegebruik toestaan. Zonder hun toestemming waren er niet zoveel Klompennaden.

HOE WERKT DEZE DOWNLOADBARE BROCHURE

Download deze brochure en druk het af in kleur (dubbelzijdig, gespiegeld langs korte zijde) voordat u gaat wandelen. U krijgt dan de brochure + de wandelkaart geprint. De brochure kunt u als een echte folder vouwen over de aangegeven grijze lijnen. Deze brochure bevat altijd de meest actuele informatie.

hier vouwen

KLOMPENPADEN

hier vouwen

Gezicht op de ruïne van de kapel van het dorp Darthuizen, Louis Philip Serrurier, ca. 1731

Landgoederen in de Utrechtse Heuvelrug

De Utrechtse Heuvelrug is bekend om zijn landgoederen en -huizen. Niet alle landgoederen en buurtschappen zijn nog als zodanig te herkennen. Aan de rand van de Utrechtse Heuvelrug, tussen Doorn en Leersum, ligt Darthuizen. Het is een rustig gelegen buurtschap middenin een prachtig kleinschalig landschap. In Darthuizen is nooit een echte woonkern ontstaan. Het had wel een kapel met de allure van een kerk, maar deze verdween in de 18de eeuw. Vanaf circa 1750 tot 1954 stond aan de Molenweg een standerdmolen. Deze laatst overgebleven standerdmolen in de provincie Utrecht stortte bij een zware storm in en is niet meer herbouwd.

Ontdek het mooie buitengebied van Doorn, Langbroek en Wijk bij Duurstede. Wandelen langs de voet van de Heuvelrug, door de bossen en het rivierenlandschap. Laat u inspireren door de geboortestreek van Gerrit Achterberg (1905-1962). En wandel in de voetsporen van deze dichter. Klompen aan, rugzak op en gaan!

Net voorbij de kerk in Overlangbroek vindt u het huis Zuilenburg. Dit is het restant van het gelijknamige kasteel, een bescheiden gerestaureerde edelmanswoning. Het huis komt in de archieven pas in 1270 voor met als eigenaar Gijsbrecht van Zuylen. Mogelijk is hij de stichter van het kasteel. Het was één van de weinige kasteeltjes die niet afhankelijk was van een leenheer.

Er komen veel reeën voor in dit gebied

